

Zaključek seminarja »Samoupravljanje v združenem delu«

»Sreče človeku ne more dati država niti sistem niti politična stranka. Srečo si lahko človek ustvari sam. Toda ne kot posameznik, ampak samo v enakopravnih odnosih z drugimi ljudmi« tako je v svojem delu zapisal naš veliki mislec in revolucionar Edvard Kardelj.

Da je socialistično samoupravljanje edina smer našega razvoja ni dovolj, da verjamemo, pač pa moramo do tega prepričanja priti po poti praktičnih spoznanj. Seveda je razvoj socialističnih samoupravnih odnosov proces, ki poteka hitreje, kolikor hitreje smo sposobni spreminjati sebe, svoj način mišljenja in obnašanja. Socialistični samoupravni način mišljenja in obnašanja je torej eden važnih pogojev za razvoj socialističnega samoupravnega sistema, katerega izvor sega še v obdobje NOB.

Pri uveljavljanju novih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ki jih uresničujemo na podlagi ustavne preobrazbe in zakona o združenem delu pa se zlasti vodilni delavci srečujejo s problemi, dilemami, nerazumevanjem ali celo odpori. Toda le

razviti samoupravni družbenoekonomski odnosi lahko pospešujejo učinkovitost gospodarjenja in obratno, nerazviti jo zavirajo.

Poglobljeno obravnavanje idejnih temeljev samoupravne prakse lahko pripomore k popolnejšemu razumevanju smeri razvoja naše družbenoekonomske in družbenopolitične ureditve. S tem namenom je predsedstvo občinskega komiteja ZK

Grosuplje v sodelovanju z Medobčinskim študijskim središčem Ljubljana letos že tretje leto organiziralo in izvedlo šestdnevni seminar »Samoupravljanje v združenem delu«. Seminar je bil v Druženem domu, 10., 11., 12., 17., 18., in 19. januarja od 16. do 19. ure.

O problemih, ki jih odpira razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov so ob sodelovanju predavateljev skupno razpravljali in soočali svoja stališča poslovodni organi kot nosilci organizacije proizvodnje ter sekretarji osnovnih organizacij ZK in predsedniki delavskih svetov kot nosilci idejnopolitične in samoupravne aktivnosti.

Razprave so bile živahne, kri-

Občinski odbor ZZB NOV Grosuplje

Na seji občinskega odbora ZZB NOV so se dne 14. 12. 1982 člani seznanili s sedanjo družbenopolitično situacijo ter obravnavali planske dokumente občine Grosuplje. Po uvodu tovariša Koščak Janeza, predsednika skupščine občine Grosuplje, so v razpravi člani borčevske organizacije opozorili predvsem na pojave kritikantstva brez ustreznih utemeljitev; nekatere nacionalistične težnje in na gospodarski kriminal, ki ga omogoča tudi šibko samozaščitno delovanje. Ostro so poudarili, da ne moremo in ne smemo zvrčati krivde za nastale gospodarske težave na samoupravni socialistični sistem.

Na koncu seje so čestitali in podelili knjižne nagrade trem svojim članom ob njihovi 60-letnici ter za aktivno delovanje v borčevski organizaciji: JURČIČ CIRILU (krajevna organizacija ZZB NOV Ivančna gorica) RUPNIK MARJANU (krajevna organizacija ZZB NOV Zagradec) POLJANC JOŽETU (krajevna organizacija ZZB NOV Krka).

Tov. BOGDANU VRANČIČU pa so izročili plaketo ZZB NOV Jugoslavije, ki jo je prejel za svoje dolgoletno delo na področju obujanja in razvijanja tradicij NOB.

tične in ustvarjalne. Težišče vseh pa je bilo v iskanju rešitev za nadaljnje delo.

Z zaključkom letošnjega seminarja se je tako zaključila tudi ena izmed mnogih oblik družbe-

nopolitičnega in idejnopolitičnega izobraževanja v organizaciji Občinskega komiteja ZK Grosuplje.

Vodja seminarja:
Milena Lunar

● OBISK DELOVNE SKUPINE CK ZKS V KZ STIČNA

Kmetijstvo naj bo prednostna naloga

8. decembra 1982 je imela organizacija OZKVKZ Stična pomemben obisk iz Ljubljane. Našo sredino je namreč obiskala delovna skupina CK ZKS skupaj s predstavniki občine Grosuplje, zadruga Ljubljana oz. TZO Grosuplje in zadruga Dobropolje. Razgovoru so poleg omenjenih pristostvovali predstavniki kmetov in mladih zadrušnikov KZ Stična. Aktualnega pogovora o kmetijstvu se je udeležil tudi predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo Milan Knežević.

Predstavniki vseh treh zadrug so podali obsežna poročila o delovanju, uspehih in težavah svojih organizacij. Direktor Nemanč je v predstavitvi naše zadruga poudaril naslednje:

Glavna dejavnost zadruga je, živinoreja, to je proizvodnja mesa in mleka, nadalje proizvodnja semenskega in jedinega krompirja in v zadnjih letih tudi merkantilne pšenice in kumaric. Kmetje kooperantje svoje pogodbe izpolnjujejo dokaj dosledno, odnosi se rušijo v zad-

njem letu predvsem pri proizvodnji govejega mesa. Krivda za to je v neurejenih cenovnih razmerah med reprodukcijskim materialom in odkupnimi cenami v SR Sloveniji in SR Hrvatski.

Zadruga ima možnosti za razširitev te proizvodnje brez večjih vlaganj v osnovna sredstva v zasebnem sektorju. Obratna sredstva, ki jih potrebujemo za nabavo telet, krmil, gnojil in semen lahko zagotovimo iz sredstev Hranilno kreditne službe, klavniške industrije in SOZD. Vendar nam to ne uspeva, ker kmetovalec ne vidi ekonomskega interesa. Za povečanje tržne kmetijske proizvodnje bi bilo potrebno posvetiti vso pozornost stalnemu financiranju, kmetijsko pospeševalne službe, tako iz sredstev občinskega SIS za pospeševanje kmetijstva, kakor iz SIS za oskrbo mesta Ljubljane, kamor gre večina naših izdelkov.

Hitreje moramo poglobljati dohodkovne povezave znotraj SOZD KIT. Pri tem mislimo

predvsem na reprodukcijsko verigo.

Odpravljati moramo negativne odnose med zadrugo in ŽITOM Ljubljana v zvezi z družbeno akcijo za čimvečjo proizvodnjo pšenice iz kooperacijske proizvodnje. Zadruga Stična je v tej akciji na stranskem tiru.

Večjo skrb moramo posvetiti tudi izvozu govejega mesa, konj ter gozdnih sadežev.

Čimveč sredstev je potrebno vložiti v zimskem obdobju v izobraževanje kmetovalcev, kmečkih žena in mladih zadrušnikov.

Iz ust drugih razpravljalcev je bilo med drugim slišati, da imamo veliko zemljišč neobdelanih oz. slabo obdelanih, da je temu vprašanju treba posvetiti veliko pozornost. Sicer se je v akcijo obdelave teh zemljišč že vključila Zemljiška skupnost Grosuplje.

Mladi zadrušniki so izpostavili problem dedovanja, nadalje stanovanjski problem (kredit). Razprava je tekla tudi o problemu porodniškega varstva za

kmečke žene. Pri nas je takih žensk, ki bi koristile porodniško varstvo izredno malo, zato so imeli kmetje pomisleke o plačevanju prispevne stopnje. Vendar upamo, da bomo uspeli tudi na tem področju.

Zaskrbnjuječe je tudi dejstvo, da je čedalje manj mladih fantov in deklet, ki bi bili pripravljeno delati na kmetiji. Nasledniki se zaposlijo, največkrat odselijo in se potem težko vračajo nazaj na kmetije. Sicer pa, če bi mladi na kmetiji videli ekonomsko varnost, bi zagotovo raje ostali doma in kmetovali.

Izpostavljen je bil tudi predlog o uvedbi ure kmetijskega pouka v osnovne šole. S tem bi mlade ljudi bolj motivirali za delo na kmetijah.

To je le nekaj predlogov iz obširne razprave. Na koncu je tov. Knežević med drugim poudaril, da se je družbeni odnos do kmetijstva spremenil in, da je treba v kmetijstvo še več vlagati. Velike rezerve so v izkoriščanju zemljiških potencialov, pri tem pa imajo veliko vlogo zemljiške skupnosti. Izhod iz problemov kmetijstva je v družbeno organizirani proizvodnji.

OO ZK KZ Stična

Z volitvami v mesecu aprilu 1982 je kar 2.100 delegatov v naši občini prevzelo štiriletno pomembno družbenopolitično nalogo v dograjevanju našega delegatskega sistema.

Usposabljanje delegatov

Prepričani smo, da so vsi delegati to nalogo prevzeli s polno mero odgovornosti. Vsi se zavedamo, da je za dobro delo vsake delegacije, eden najpomembnejših pogojev usposobljenost vodij delegacij in delegatov. Tako je Klub samoupravljalcev občine Grosuplje v dogovoru s KO za DPI pri OK SZDL že organiziral v jesenskem obdobju 1982 izobraževanje za 2-3 vodij delegacij.

Z delom bomo nadaljevali v mesecu februarju in marcu 1983 je sklenil KO za DPI pri OK SZDL, na svoji seji dne, 14. januarja 1983.

Okvirni predlog usposabljanja je:

1. V prvi polovici meseca februarja 1983 se bo organiziralo usposabljanje za vodje delegacij s področja Višnje gore, Ivančne gorice in Šentvida, po enakem programu kot je bilo že organizirano za področje Grosupljeja.
2. V drugi polovici meseca februarja in v mesecu marcu 1983 pa bomo organizirali usposabljanje delegatov, v obliki OKROGLE MIZE in metode razgovora.

Uvodničarji bodo podali teze za razpravo na teme:
— Vloga in naloge delegatskega sistema
— Vloga in pomen DPO v OZD in KS pri dograjevanju delegatskega sistema
— Utrjevanje celovitih pogojev za dobro delo delegacij — metode dela.

Za tem bi v sproščeni razpravi se pogovarjali o vseh problemih in težavah pri delu delegacij in iskali skupne rešitve za še boljše delo. Skupine za posamezne okrogle mize bodo majhne (od 25-30 delegatov), da bodo delegati res lahko subjekt izobraževanja. Izobraževanje bomo približali lokacijsko čim bližje delegatom.

Prepričani smo, da se bodo naši delegati aktivno vključevali v to sodobno obliko usposabljanja, v obliki izmenjave izkušenj in smernic za nadaljnje delo.

Od delegatov pričakujemo zanesljivo udeležbo!

Angelca Likovič

● KMETIJSTVO

Prva kunčja farma na Dolenjskem?

NA OBISKU PRI SONJI IN RAJKU KASTELIC

Govorimo in pišemo o odhodu ljudi predvsem mladih, iz vasi v mesta, o zapuščenih kmetijah, o neobdelani zemlji, o razpadajočih poslopijih...

In kako je danes? Na številnih zapuščenih kmetijah je zopet začelo utripati življenje, bodisi da so se prejšnji lastniki vrnili, da so se vrnili njihovi otroci, ali pa so kmetijo kupili ljudje, ki so si zaželeli živeti na vasi, obdelovati zemljo in rediti domače živali.

Mlada zakonca Sonja in Rajko Kastelic sta torej le dva izmed mladih, ki sta se odločila, da zapustita mesto in se s svojimi tremi otroci preselita na vas: v Stično. Vendar to ni njuna edina želja. V Stični želita ustanoviti kunčjo farmo, ki naj bi bila prva farma te vrste na Dolenjskem in ena prvih v Sloveniji.

Odločila sta se, da ustanovita kunčjo farmo. Kako sta pravzaprav prišla na to idejo?

»Ja, ideja je pravzaprav že stara, saj načrtujemo to farmo že odkar sva se poročila. Želela sva imeti malo večjo družino, česar pa si ne bi mogla privoščiti v mestu v najinem prvem stanovanju, ki je bilo zelo majhno. Tako sva hodila gledat po vaseh, če so kje kakšne manjše kmetije. Naletela sva na kup praznih kmetij, ki pa jih nikakor nisva mogla kupiti, saj jih lastniki enostavno niso hoteli prodati. Nato sva zvedela, da je na prodaj kmetija v Stični. Ošla sva si jo ogledat in ker nama je bila kar všeč ter je bila tudi cena dostopna, sva se odločila, da jo kupiva.«

S kunci se nameravaš, Sonja, vsaj na začetku, ukvarjati samo ti. Kakšen pa bo tvoj delovni dan?

»Po podatkih naj bi se s kunci ukvarjala približno šest ur dnevno. Moje delo bi obsegalo predvsem nasipanje krmilnikov, kontrolo prirastka, ogled živih kuncev, če so vsi zdravi, delo s kunčjimi samicami ter vodenje kartotek. Dela pravzaprav ne bo tako veliko, ker se namevava odločiti za nov način gojenja, to je za gojenje na rešetkah s samim odvajanjem. Če pa bi se odločila za star način — za čiščenje kletk ročno, bi verjetno morala močno zmanjšati število kuncev. Naj povem še, da namevava imeti, vsaj na začetku, od sto do stopetdeset zajkelj, tolikšnega števila pa pri tradicionalni reji ne bi zmogla.«

Sta pravzaprav šele na začetku vajine farme. Pa sta doslej nalletela že na mnogo težav?

»Ne, težav doslej pravzaprav ni bilo veliko. Največja težava je, da nimava ustreznega prostora, kjer naj bi gojila kunce. Zato sva morala zaprositi za nadomestno gradnjo našega starega objekta, ki je absolutno premajhno, saj rabiva za farmo s stotimi samicami objekt velik 9-krat 30 metrov v eni etaži. Z lastnimi sredstvi, ki so po nakupu stare kmetije že dokaj izčrpana, si torej te gradnje ne bi mogla privoščiti. Zato sva morala zaprositi za kredite ter se tako povezati z zadrugo oz. s podjetjem za odkup mesa.«

S katero zadrugo sta se povezala?

»V kooperacijo sva stopila s Kmetijsko zadrugo Stična ter z Emono, ki bo odkupila meso ter naju oskrbovala s krmili ter z notranjo opremo farme.«

Vama je znano, če je doslej že kakšna kunčja farma v Sloveniji, ali bo mogoče vajina prva?

»Kolikor veva, doslej še ni nobene farme te vrste pri nas. Prav tako »v povojih« kot je najina farma je še neka kunčja farma v okolici Celja. Tako lahko rečeva, da bo najina farma, če že ne prva, pa ena prvih kunčjih farm v zasebni lasti v Sloveniji. Na Dolenjskem pa nimam, da bova prva...«

Veliko dela še čaka Sonjo in Rajka, preden se jima bo izpolnila njuna želja. Toda oba sta polna optimizma in mi veselo zatrjujeja, da bosta z vzrejo začela že to poletje. »Boš videla, kako lepo bo na »našem« hribčku v Stični. Samo še velikega psa morava kupiti...« mi odmeva v ušesih še, ko zapuščam njuno stanovanje. Verjamem jima in sklenem, da ju poleti zopet obiščem.

Marjeta Roglič

Razgovori s člani delovne skupine CK ZKS v KZ Stična